

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104606,Edward-Perkowicz-ur-27-pazdziernika-1886-w-Berezowce-gub-Kurska-Rosja-zm-2-wrzes.html>
26.04.2024, 16:46

Edward Perkowicz (ur. 27 października 1886 w Berezówce, gub. Kurska, Rosja, zm. 2 września 1964 w Kurytybie, stan Parana, Brazylia) - generał brygady.

Dnia 24/VI 1920 r. przy natarciu całej 21 dywizji sowieckiej na odcinek II brygady L[itewsko] B[iałoruskiej] dywizji, z powodu zbyt sprzecznych meldunków otrzymywanych z dowództwa tejże brygady, był delegowany na pozycję dla wyjaśnienia prawdziwej sytuacji szef sztabu dywizji kpt. Perkowicz Edward. Po przybyciu na pozycję, kpt. Perkowicz, pod gradem kul i pocisków, ignorując własne niebezpieczeństwo, nadzwyczaj szybko zorientował się w sytuacji, złożył do dywizji wyczerpujące i prawdziwe meldunki (...). Po ukończeniu zadania, meldując o tym do sztabu dywizji, z własnej inicjatywy przyjmował udział w kontrataku idąc w pierwszych szeregach na ufortyfikowaną pozycję (...) przyczynił się w znacznej mierze do odniesionego zwycięstwa. (Wniosek na odznaczenie **Virtuti Militari, 1 lipca 1920)**

Ukończył gimnazjum w Białej Cerkwii, od 1905 w PPS, w latach 1906–1908 w więzieniu, później nauczyciel. Od listopada 1915 w armii rosyjskiej, od 1918 r. w I Korpusie Polskim, w latach 1919–1920 m.in. szef sztabu 1 Dywizji Litewsko-Białoruskiej. W latach 1922–1923 ukończył kurs doszkolenia WSWoj., w latach 1923–1927 i 1934–1936 w Biurze Historycznym SG, gdzie czasowo pełnił funkcję szefa. Od 1927 dowódca baonu, następnie zastępca dowódcy 81 Pułku Piechoty. W 1930 wybrany na posła z listy BBWR, lecz w 1931 zrzekł się mandatu. Od 1932 szef sztabu DOK III Grodno, od 1937 dowódca Grodzieńskiej Półbrygady Obrony Narodowej i od 1938 dowódca Dziśnieńskiej Półbrygady Obrony Narodowej. Po kampanii 1939 internowany na Łotwie; od 1940 więzień

Edward Perkowicz

sowiecki. Od 1941 w PSZ w ZSRR. Od maja do października 1944 na stażu w 5 Kresowej DP na froncie włoskim. W 1946 sprzeciwił się demobilizacji PSZ na warunkach brytyjskich; był najstarszym stopniem wśród tzw. opornych, którzy odmówili wstąpienia do Polskiego Korpusu Przysposobienia i Rozmieszczenia. Osiedlił się w Brazylii.

Awanse: kapitan (1917), major (1922), podpułkownik (1929), pułkownik (1939), generał brygady (1963).

Bibliografia

T. Kryśka-Karski, S. Żurkowski, *Generałowie Polski niepodległej*, Warszawa 1991, s. 144; *Posłowie i senatorowie Rzeczypospolitej Polskiej 1919–1939. Słownik biograficzny*, t. IV, red. G. Mazur, Warszawa 2009, s. 343, 344; A. Tuliński, *Oficerowie Biura Historycznego i Wojskowego Biura Historycznego w latach 1922–1939* (cz. 1), „Przegląd Historyczno-Wojskowy”, 4/2019, s. 170, 171.